

Psi se pro šelmy v zoo mohou stát vítaným zpestřením

Kam se psem? Do zoo!

Prázdniny jsou dobou výletů: do přírody, na hrady, zámky, do muzeí – a také do zoologických zahrad. Všichni vědí, že naše země se může chlubit mnoha historickými a kulturními pamětihodnostmi, ale už zdaleka ne každý si uvědomuje, že u nás je také mimořádně velké množství zoo. Na tak malou zemi je počet 15 zahrad skutečně úctyhodný – a to ještě hovoříme jen o těch větších a velkých, sdružených v Unii českých a slovenských zoologických zahrad, a záměrně opomíjíme menší soukromá zařízení a zookoutky.

A právě zoo se dnes stávají ideálním výletním cílem pejskařů.

V posledních deseti letech totiž mnohé z nich otevřely své brány majitelům psů i s jejich čtyřnohým doprovodem. Byl to chytrý, i když odvážný tah. Chytrý proto, že většina majitelů psů zároveň patří k velkým milovníkům zvířat a v častějších návštěvách zoologických zahrad mnohým z nich bránila právě nemožnost vzít s sebou jejich čtyřnohého přítele. Když se pejskař rozhoduje, kam vyrazit v sobotu nebo v neděli na výlet, určitě nebude chtít nechat svého psa doma. A v zoo to navíc většinu psů nesmírně baví!

Podle některých údajů dnes u nás vlastní psa už na 40 procent domácností. Takže umožnění vstupu lidem se psy může

výrazně pozitivně ovlivnit návštěvnost zoologických zahrad, nehledě na to, že i psi samotní patří většinou mezi platící návštěvníky.

Na druhé straně si lze ovšem bez velké fantazie, jen při vědomí toho, jaké třecí plochy vznikají mezi pejskaři a nepejskaři na ulicích a v parcích, představit, že přítomnost psů v zoo by mohla způsobit i řadu problémů: od rušení zvířat přes znečišťování upravených prostorů zahrady až po nevráživost ostatních návštěvníků. Jistě i po zvážení všech uvedených pro a proti se stále více českých zoo rozhoduje

to zkusit. Z těch velkých byla první vlaštovkou zřejmě zoo ve Dvoře Králové nad Labem, která své brány otevřela psům už v roce 1996. Ovšem do někdejšího koutku živé přírody, předchůdce dnešní Zoo Vyškov, prý návštěvníci se psy polooficiálně chodili už před čtyřiceti lety! Dnes mohou návštěvníci se psy do sedmi z patnácti českých zoologických zahrad. Z minianкеты, kterou jsme v nich provedli, jasně vyplývá, že s návštěvami majitelů se psy v zoo většinou nejsou výraznější problémy, převažují kladné zkušenosti a žádná ze zahrad se nechystá toto opatření zrušit. Někde dokonce říkají, že návštěvy se psy prospívají i samotným chovaným zvířatům, která se ve svých výběžích a klecích trochu nudí a psi návštěvníků pro ně představují vítané

Kam psi mohou

Praha, Dvůr Králové, Olomouc, Vyškov, Ústí nad Labem, Brno, Chomutov

zpestření. Velké šelmy, jako jsou tygři, lvi nebo gepardi, je dokonce považují za potenciální kořist a procvičí si na ní (za sklem) své lovecké schopnosti. To rozhodně nemůže být - při zachování bezpečnosti na obou stranách - na škodu, naopak „enrichment“ neboli obohacování

Kam psi nesmějí

Plzeň, Ohrada, Jihlava – ne, ale dává k dispozici boxy, Hodonín, Zlín, Ostrava, Liberec, Děčín

života zvířat chovaných v zajetí o zábavné, motivující prvky, které je povedou k nějaké vlastní aktivitě, je dnes takřka módní a rozhodně rychle se rozvíjející disciplínou. Samozřejmě od psů může některým zvířatům chovaným v zoo hrozit i určité nebezpečí, jak nedávno ukázal případ dvojice psích tuláků, kteří se podhrabali do zoo v Praze a ošklivě potrhali kozy kamerunské. Ovšem to byl výjimečný případ psů zcela mimo kontrolu člověka - a u nich by samozřejmě žádný oficiální zákaz vstupu do zoo beztak ničemu nezabránil, takže to nemůže být argumentem proti.

Naproti tomu v zoologických zahradách, kde to se psy dosud nezkusili, uvádějí mnoho důvodů, proč to nejde. Tak například v Plzni prý mají řadu otevřených výběhů, kde dochází k přímému kontaktu lidí a zvířat (lemuři, tamaríni), a se psem by docházelo k nežádoucím stykům, který by mohly skončit vzájemným zraněním či traumatem. Ve Zlíně zase připomínají, že jejich zoo netvoří jen expozice zvířat, ale i historický park, kde by různé psí kůly, pískoviště, sběrné koše apod. působily rušivě. Obávají se také poškozování chráněných dřevin a rostlin. Podle nich navíc nelze zaručit, že pes není nositelem infekčních onemocnění nebo různých parazitů. Většina tamních expozic prý je

bezbariérového typu - výběh často ohraničuje pouze živý plot, vodní plocha apod. „Není tedy jednoznačně vyloučena možnost kontaktu psů s chovanými zvířaty. To platí obzvláště u velkých plemen. I když je bude mít majitel na vodítku, vždy existuje možnost, že se pes vytrhne. Snadno pak může dojít k poranění či usmrcení nejen chovaného zvířete, ale i samotného psa. Zákazem vstupu psů se tak zoo snaží podobným nepříjemnostem, popř. různým stížnostem, samozřejmě předcházet,“ píše se na internetových stránkách zoo. S výjimkou slepečkových a asistenčních psů psi nesmějí ani do zoologické zahrady Ohrada u Českých Budějovic a do jihlavské zoo. V Jihlavě vám však po dobu návštěvy zoo alespoň nabídnou možnost pejška dočasně umístit do některého ze sedmi boxů, které jsou k dispozici u vstupní pokladny starého vchodu do ZOO. Psi nesmějí ani do zoo v Hodoníně. Tamní návštěvní řád se nezabývá bližším vysvětlováním, shrnuje to lapidárně: Není povoleno - jízda na kole, jízda na kolečkových bruslích, vstup se psy. I když samozřejmě jako kynologický časopis držíme palce všem odvážným zoo, které se rozhodly své brány otevřít i nejvěrnějším přátelům člověka, jsme daleci toho, abychom pranýřovali ty ostatní. Faktem zůstává, že na otázku, zda psům vstup do zoo umožnit či neumožnit, se názory různí i ve světových zoologických zahradách, zdaleka ne do každé vás se psem pustí. Víceméně racionální důvody zaznívají na obou stranách. Zdá se, že nikoliv nepodstatným argumentem zůstává i pro většinu veřejnosti skrytý, nicméně často rozhodující fakt: zda ředitel dotčené zoo nějakého psa vlastní a sám se považuje za pejškaře. Vzhledem k tomu, že se počty psů chovaných v domácnostech a pokládáných za členy rodiny rok od roku zvyšují a že jejich společenský význam tím pádem stále roste, lze předpokládat, že postupně budou zoologické zahrady ke psím návštěvníkům více a více tolerantní. Než k tomu dojde, doporučujeme vám navštívit alespoň těch sedm českých zoo, kde to jde už teď. Shodou okolností jsou mezi nimi i ty největší a nejprestižnější, takže vy ani váš pes zklamání určitě nebudete!

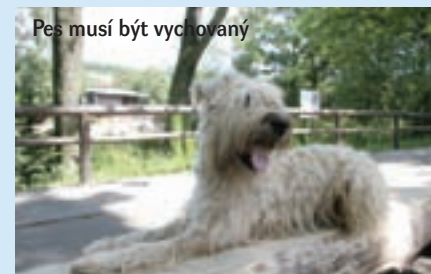
Zeptali jsme se

(odpovídají pracovníci oddělení propagace jednotlivých zoologických zahrad)

- 1. Jak dlouho už k vám mají přístup návštěvníci se psy?**
- 2. Kolik lidí se psy k vám chodí? Přibývá jich, ubývá, nebo je setrvalý stav?**
- 3. Jaké jsou vaše dosavadní zkušenosti?**
- 4. Hodláte i nadále umožňovat vstup návštěvníkům se psy, chystáte v tomto směru nějaké změny?**

Zoo Praha

1. Již 5. rokem.
2. Počet psích návštěvníků má rostoucí tendenci: 2004: 9137, 2005: 9693, 2006: 10 030, 2007: 12 205
3. Tak jako všude jinde záleží na tom, jak se chovají lidé - v tomto případě tedy majitelé psů. Musí respektovat pravidla platná pro všechny jiné veřejně dostupné objekty a prostory. Za dobu fungování tohoto opatření byl pouze jeden vážný případ, kdy ruský hovořící návštěvník nerespektoval zásady slušného chování a zdravého rozumu, překonali hrzení u výběhu vlků, od kterých je pak dělilo jen pletivo, vlky nalákali do bezprostřední blízkosti a krmili je zbytky od oběda, neuhlídali

svého psa (štěně kokršpaněla), které se opřelo předními packami o pletivo, vlci se jej přes drátěná oka zmocnili a zranili je tak, že štěně na místě uhynulo... Ironií a smutným dovětkem je, že tito neukáznění návštěvníci dokonce zvažovali podat na zoo trestní oznámení!... Jednoznačné svědectví očitých svědků a závěr přivolané Městské policie je však od toho odradil.

4. Ano, beze změn.
- Naše upozornění:** Psi musí být pod kontrolou na vodítku, do pavilonů je jejich vstup zakázán, před nimi jsou úvazy a misky na pití, v areálu zoo jsou rozmístěny papírové sáčky a koše na psí exkrementy. Je třeba mít u sebe platný

Aktuálně:

očkovací průkaz psa.
Psi vstup 20 Kč, roční 100 Kč.

ZOO Dvůr Králové

1. Od roku 1996
2. Návštěvníků rok od roku přibývá. V roce 2002 k nám přišlo 3503 psů, v roce 2003 4314 psů, 2004 už 4227 psů, 2005 to bylo 5201 psů, 2006 4526 psů a v roce 2007 dokonce rekordních 6302 psů.

Na návštěvě v ZOO Dvůr Králové

3. Zkušenosti jsou dobré, návštěvníci respektují nařízení a o psa se starají. Stalo se pár případů, že pes někoho kousl, ale to je tak maximálně jednou dvakrát za rok.
4. Určitě, kladné zkušenosti převažují. Zatím se nic nemění.

Naše upozornění: Pro pejsky jsou v areálu ZOO připraveny psí napáječky a na všech pokladnách soupravy na exkrementy. Pes musí být dobře ovladatelný a po celou dobu na vodítku. Za psa se platí 30 Kč. Může i do restaurace a do hotelu Safari (150 Kč). ZOO Dvůr Králové jako zřejmě jediná umožňuje psům přístup i do jednotlivých pavilonů (s výjimkou těch, kde volně poletují ptáci, tj. Ptačí svět, velká průchozí voliéra).

Zoo Olomouc

1. Psi u nás mohou doprovázet své pány do zoo už minimálně šest let.
2. V loňském roce u nás se svými pány bylo 3471 psů a jejich počet se neustále zvyšuje.
3. Zkušenosti jsou dobré, občas si stěžují rodiče malých dětí, že potkávají v zoo velké psy, kteří nemají nasazený náhubek, a požadují, abychom tuto službu zrušili. Majitelé psů si zase občas stěžují, že naše nařízení, aby náhubkem byli opatřeni jen psi, kteří jsou vyšší než kokršpaněl, je diskriminující pro velké psy, kteří jsou mnohdy poslušnější než ti malí. Zatím nehodláme nic měnit.

4. Ano. Změny se zatím nechystají. Jen nádobu na vodu pro psy jsme zrušili, protože byla málo využívána. Návštěvníci dávají psům napít z vlastních nádob.
Naše upozornění: Psi od velikosti kokršpaněla musí být opatřeni náhubkem. Vstupenka pro psa stojí 20 Kč, k ní dostává majitel ještě sáček na exkrementy. Možnost zapůjčení náhubku za zálohu 200 Kč. V zoo je také obchod s potřebami

pro psy, kde si mohou návštěvníci, kteří náhubek pro psa nemají, v sezoně koupit nový.

Zoo Vyškov

1. Se psem se k nám mohlo vždy, již od vzniku Koutku živé přírody v roce 1965, který byl předchůdcem dnešního Zooparku Vyškov.
  2. To vám nemohu přesně zodpovědět, za psy se u nás neplatí, a tak není žádná možnost zjistit jejich počet. Nesetkáváme se s většími problémy, návštěvníci dodržují návštěvní řád. Ve velké míře se na možnost návštěvy se svým psem dopředu ptají telefonicky nebo e-mailem. Nemíníme dělat v této věci žádné změny až na možnost, že umístíme do areálu zooparku i dinoparku pro tuto skupinu návštěvníků hygienické sběrné sáčky.
- Naše upozornění:** Psi mají vstup volný. Tato zoo je spojena s útulkem, záchytné kotce pro psy se nacházejí hned u zoo. Přímo v zoo si tak mohou vyzvedávat psy zájemci o psa z útulku. Jediné, co je třeba udělat je, zajít do ZOO Parku do kanceláře (v pracovní dny v době od 8:00 do 15:00)

Ve Vyškově

a tam vám pejsky ochotně ukážou, případně vydají.

Zoo Ústí nad Labem

1. Psi mají do naší zoo přístup od roku 2003.
2. V loňském roce (2007) to bylo celkem 1784 psů, tendence je jednoznačně stoupající.
3. Zkušenosti jsou vcelku dobré, majitelé musí dodržovat určité podmínky (pes na vodítku, úklid exkrementů, zákaz vstupu do pavilonů apod.). Jako všechno ostatní - je to o lidech! Některý majitel je ukázněný, některý nechá psa bez vodítka a ještě se pohoršuje, když dostane vynadáno. Občas si stěžují nemajitelé psů, kteří přijdou třeba s malými dětmi, že sem chodí velká plemena bez košíku apod. Závažný případ jsme ale žádný nezaznamenali. Zpočátku byly problémy se slony, kteří chodí po zoo

V Zoo Ústí nad Labem

v určitou hodinu s ošetřovateli na procházku a byli ze psů vykulení (zvláště z malých štěkajících „ratlíků“) a také s lachtanem, který byl na psy zvědavý, viděl je přes sklo a nechtěl cvičit. Ale po nějaké době si zvykli všichni.

4. Změny nechystáme.

Naše upozornění: Poplatek za psa (na vodítku) činí 20 Kč.

Zoo Brno

1. Tuto službu jsme návštěvníkům umožnili od roku 2006.
2. Trend návštěv se psy v zoo má stoupající charakter, jen za uplynulých pět měsíců letošního roku jich přišlo 1973 (za stejné období zoo navštívilo 149 107 návštěvníků). Ve srovnání se stejným obdobím loňského roku máme o téměř 100 procent vyšší návštěvnost obecně, tedy i návštěv se psy.
3. Naš přístup se nám osvědčil. Milovníci psů jsou většinou i příznivci fauny jako takové, a tak rádi vezmou své miláčky na procházku do naší zoo. Dosavadní zkušenosti jsou vcelku velmi dobré, pes musí být pochopitelně na vodítku a splňovat další předepsaná pravidla, psi například nemají vstup do uzavřených pavilonů či některých expozic, kde jsou obzvláště plachá zvířata.
4. Vstup se psy budeme návštěvníkům umožňovat i nadále.

Naše upozornění: Vstupné za psa činí 20 Kč.

Zoopark Chomutov

Přijít můžete i se psem za předpokladu, že bude na vodítku a větší plemeno s košíkem.
*Text Lea Smrčková
Foto archiv jednotlivých zoo
a Martin Smrček*